

HET LAND VAN GUIDO GEZELLE

HET LAND VAN GUIDO GEZELLE, ZOO noemde ik Vlaanderen, toen ik het in 1912 bereisde, en door vriendelijke handen werd rondgeleid in den toen nog zoo talrijken Gezelle-kring, — den hem zoo minnenden kring zijner vrienden en verwanten. „Guido Gezelle is Vlaanderens ziel,” heeft zijn beste vriend en trouwste medestrijder, Hugo Verriest, gezegd. Beiden zijn heengegaan. Zeer gedund is die eens zoo bloeiende Gezelle-kring. Ook de oorlog heeft er verwoesting in aangericht.

Maar nog altijd is Hugo Verriests woord waar. Guido Gezelle is Vlaanderens ziel. En Vlaanderen is het land van Guido Gezelle.

Ook omdat het een land is vol poëzie, zingend in de dichtelijke taal des volks.

Wie Vlaanderen in gaat — en dan niet uitsluitend in hotels en musea vertoeft, waarvan het personeel, om den „vreemdeling” ter wille te zijn, 'n mondjevol leelijk Belgisch-Fransch „klapt” — maar wie in Vlaanderen de warm-hartige, geestdriftige Vlamingen opzoekt in hun eigen huizen, vooral te lande in Vlaanderens schoone dorpen, die hoórt de poëzie in hun taal, het dichtelijke van hun zegswijzen, het mooie rythme van den bouw hunner zinnen. En onwillekeurig gaat hij 'n beetje anders praten dan in Holland. Wat minder eentonig en dof, wat warmer, wat klankvoller, wat dichtelijker.

En ook als van zelf gaat hij in die poëtische sfeer 'n dichtje maken.

Warmte is even „aanstekelijk” als koude! Poëzie een evengoed „geleider” van temperatuur als proza.

't Verwonderde me daarom niet, dat ik dezer dagen van een „dankbaren” lezer van den tweeden druk van mijn „In het Land van Guido Gezelle” een vers op Vlaanderen toegezonden kreeg.

Deze dankbare lezer noemt het „een rijmelend lied.” Maar het rijmt juist heelemaal niet! Hier en daar is ook het rythme wat kreupel. Maar er zijn verscheidene goede, zelfs mooie regels in. En de gedachte, die den dichter tot dichten dreef, is mij bijzonder sympathiek.

Ik doe daarom zijn rijmloos liedje volgen.

Ik heb u lief, gij worstelende Vlamen,
die nimmer dulden kunt, dat met uw naam
uw taal, op moeders schoot geleerd,
wordt neergesmeten en veracht.

U te verfranschen is u ketenen
en knellende keetnen passen vrije Friezen niet;
houdt vol den strijd, gij moet eens zegepralen;
't gaat niet om 't stof, alleen om 't geestlijk goed.

Wel is de kerker, kampers, u ontsloten,
het vonnis van den dood u aangezegd;
maar hoe men dreigt en dringt en drukt,
uw taal is onuitwischaar lijk uw geest.

Te weinig voelen wij, met u van zelfden stam,
van uwen smaad, die steeds u blijft ontroeren;
maar 't is geen koelheid, 't is onwetendheid
van wat gij en uw Vlaandren hebt geleên.

Gij hoort bij ons en wij, wij hooren bij u allen.
Wij dienen éénen God. Och! één ding wensch ik u,

278

dat met de vrijheid van uw taal, ook vrijheid voor u koom'
des Evangelies, dat eenmaal ruischte door heel
[Vlaanderland.

De dichtregelen van mijn onbekenden „dankbaren lezer” deden me terugdenken aan 'n versje, dat ik zelf maakte, toen ik in Vlaanderen in den lieven gastvrijen kring van Guido Gezelles vrienden en verwanten rondreisde of liever: rondgereisd had. Want ik schreef mijn versje op den laatsten dag van mijn Vlaamsche reis, gezeten in de zonnige serre van het gastvrije huis van Gabrielle Verriest in Kortrijk aan de Leije, — dat lieve huis, zoo vol van de „Gezelle”-sfeer.

In het Land van Guido Gezelle,
Daar spreekt men zijn schoone taal,
En ze klinkt zoo zoet en zoo helder
Als het lied van den nachtegaal.

In het Land van Guido Gezelle,
Daar kampt, om 't behoud van die taal
Om den groei en den bloei harer woorden,
De Vlaming tegen den Waal.

In het Land van Guido Gezelle,
Daar heb ik een wijle vertoeft,
God zeege 'ne dat land — en die tale! —
Daar 't véél nog van Boven behoeft.

In het Land van Guido Gezelle,
Ben ik bij zijn vrienden gebracht.
God zeege 'ne hen altogader!
Ze hebben zijn lijden verzacht.

Een vers van treffende schoonheid las ik eens van (den Vlaming?) Lambrecht Lambrechts.

Hij had in Gent Hugo Verriest hooren spreken, ik weet niet waarover, noch wanneer, dat meldt het vers niet. Maar evenals ieder, die dat zeldzame voorrecht van Hugo Verriests voordracht genoten heeft, was ook Lambrecht Lambrechts in verrukking over 't wonder, de heel eigenaardige schoonheid van wat hij gehoord had. En in die verrukking dichtte hij:

Hij heeft ons met de stille toovermacht
Van zijn gedempt en zoet-gezapgig woord
Nog rond den laaien kachelmond bekoord
Den heelen avond door, tot middernacht.

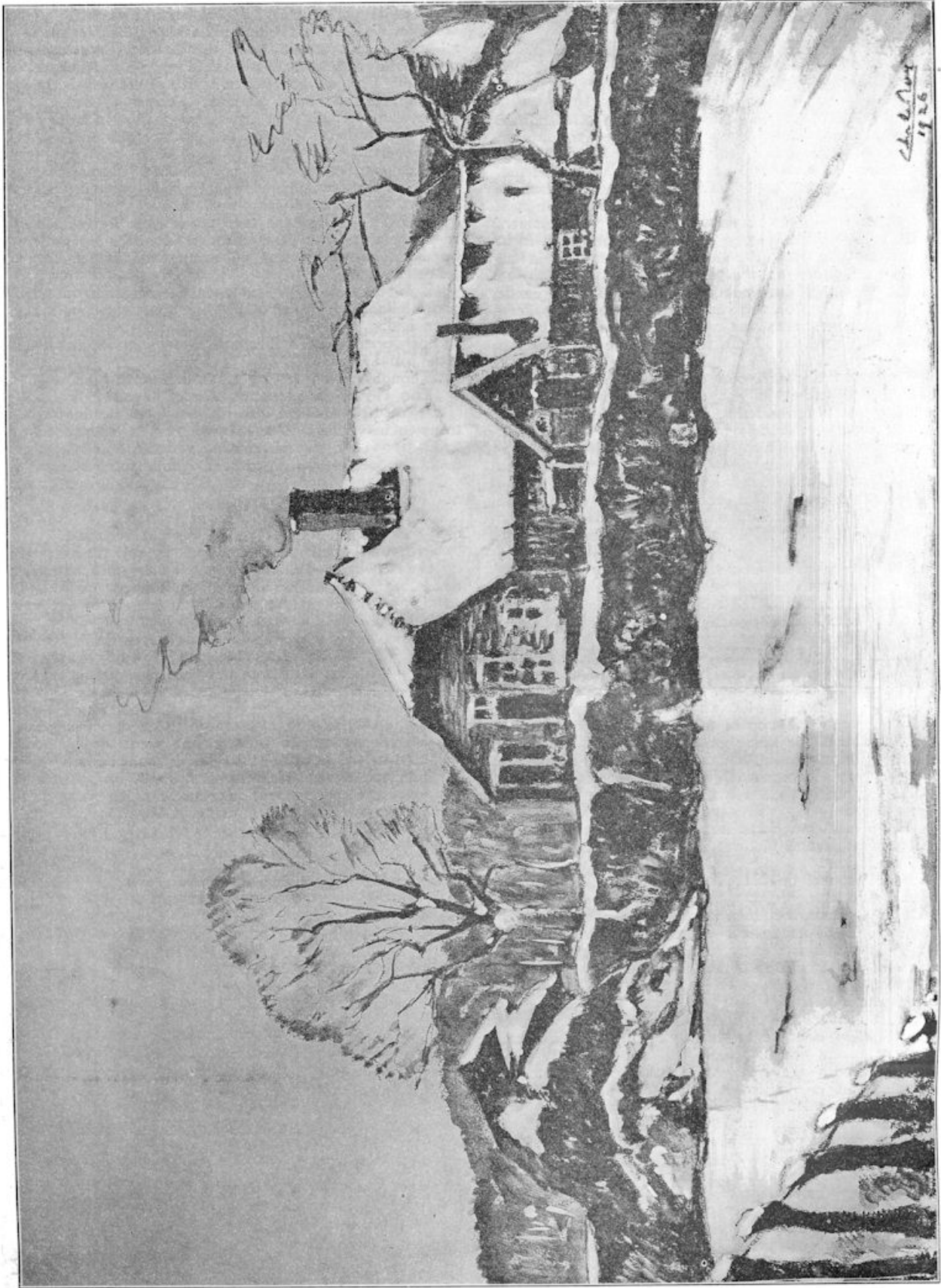
Het was een jokken, suizen, vleiend zacht,
Een kleurig weefsel, door geen klank geschoord,
Muziekgevezel, dat men horkend hoort,
Bleek tintelgoud, dat uit de starren lacht.

Nu is hij heen. Zijn listig lippenpaar,
Zijn oogenspel — hoe guitig en hoe klaar!
Blijft leven om mij heen. Ik dank den Heer.

Mij werd een wonderbaar genot bedacht.
Waarachtig, even groot noem ik de eer,
Als had een koning in mijn huis vernacht.

Het zal altijd tot de heerlijkste herinneringen van mijn leven behooren, dat ook ik het genot, en de eer, heb gehad, Hugo Verriest persoonlijk te ontmoeten en hem en in Kortrijk, ten huize van zijn nicht Gabrielle Verriest, en in zijn eigen woning te Ingoyghem, uren lang te hebben hooren en zien spreken, zooals hij, en niemand anders, spreken kon.

H. S. S. K.

Naar een teekening van Chr. Le Roy